

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Варна“

**ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА И ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ И
ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ В ОБЛАСТ ВАРНА КЪМ 31.12.2023 ГОДИНА**

1. Лечебни заведения и леглови фонд

В края на 2023 г. в област Варна функционират 16 болници с 2 778 легла. В сравнение с предходната година броят на болниците остава непроменен, а леглата в тях се увеличават с 46, или с 1.7%.

**Таблица 1. Лечебни и здравни заведения в област Варна
към 31.12.2023 година**

	Заведения	Легла
		(Брой)
Лечебни заведения за болнична помощ	16	2778
Болници	16	2778
Многопрофилни болници	6	2030
Специализирани болници	10	748
Лечебни заведения за извънболнична помощ	184	93
Диагностично-консултативни центрове	9	2
Медицински центрове	74	90
Дентални центрове	10	-
Медико-дентални центрове	7	1
Самостоятелни медико-диагностични и медико-технически лаборатории	84	-
Други лечебни и здравни заведения	13	364
в т.ч. хосписи	7	269

Многопрофилните болници са 6 с 2 030 легла, или в 37.5% от болниците е съсредоточен 73.1% от легловия фонд на всички болници в областта. Легловият им фонд варира в широки граници - от 60 до 1 290 легла.

Специализираните болници в област Варна са 10, от които 8 - за активно лечение с 448 легла и две - за рехабилитация с 300 легла.

Осигуреността на населението в област Варна с болнични легла в края на 2023 г. е 639.8 на 100 000 души от населението, при 864.5 на 100 000 души средно за страната.

Към 31.12.2023 г. **заведенията за извънболнична помощ** в област Варна са 184 с 93 легла за краткосрочно наблюдение и престой. В сравнение с предходната година заведенията се увеличават с 11 (6.4%), а леглата в тях намаляват с 28.

Лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ и здравни заведения в област Варна към 31.12.2023 година

Сред заведения с дейности по клинична медицина най-голям е броят и легловият фонд на медицинските центрове - 74 заведения с 90 легла, следвани от денталните центрове - 10. Диагностично-консултативните центрове са 9 с 2 легла, а медико-денталните центрове – 7 с едно легло.

Към **други лечебни и здравни заведения** се отнасят центрoвете за спешна медицинска помощ, регионалните здравни инспекции, домовете за медико-социални грижи за деца, хосписите, националните центрове без легла, диализните центрове, както и центрoвете за трансфузионна хематология и други. В края на 2023 г. в област Варна тези заведения са 13 с 364 легла, като най-голям е броят на хосписите - 7 с 269 легла. В сравнение с 2022 г. броят на другите лечебни и здравни заведения се увеличава с едно, а легловият им фонд - с 0.8%.

2. Медицински персонал

В края на 2023 г. на основен договор в лечебните и здравните заведения в област Варна практикуват 2 365 лекари. Лекарите по дентална медицина са 699, като 471 от тях работят в практики със сключен договор с НЗОК. Професионалистите по здравни грижи и другите медицински специалисти са 3 029, от които 1 647 медицински сестри и 355 акушерки.

- В заведенията за болнична помощ (болници и центрове със стационар) практикуват 1 061 лекари. Професионалистите по здравни грижи и другите медицински специалисти са 1 430, от които 917 медицински сестри.

- В заведенията за извънболнична помощ на основен договор работят 913 лекари и 595 лекари по дентална медицина, включително всички лекари (411) и лекари по дентална медицина (471), които работят в индивидуални и групови практики по договор с НЗОК. Професионалистите по здравни грижи и другите медицински специалисти са 825, като 9 от тях работят на основен договор в амбулатории за индивидуални и групови практики за здравни грижи.

- В други лечебни и здравни заведения (вкл. детски ясли и кабинети в училища) на основен договор работят 391 лекари, 104 лекари по дентална медицина и 774 професионалисти по здравни грижи и други медицински специалисти.

Практикуващи лекари по пол и възраст

Към 31.12.2023 г. разпределението на практикуващите лекари в област Варна по пол е следното - мъжете са 912 (38.6%), а жените - 1 453 (61.4%).

Лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ и здравни заведения в област Варна към 31.12.2023 година

В структурата на лекарите по възраст най-голям е броят и делът им във възрастовата група 55 - 64 години - 639, или 27.0%. На второ място е групата на най-младите лекари (до 35 години) - 559, или 23.6%. Най-възрастните практикуващи лекари, на 65 и повече години, са 438, или 18.5%.

Лекари по специалности

В структурата на лекарите по специалности¹ най-голям е делът на общопрактикуващите - 270, или 11.4% от всички лекари в областта. На второ място се нареждат практикуващите кардиология - 147 (6.2%), следвани от педиатрия - 132 (5.6%), спешна медицина - 125 (5.3%), акушерство и гинекология - 123 (5.2%) и анестезиология и интензивно лечение - 118 (5.0%).

Осигуреност с лекари

Осигуреността с лекари в края на 2023 г. за област Варна е 54.5 на 10 000 души от населението и е по-висока от средната за страната (46.4 на 10 000 души от населението).

Осигуреността на населението с лекари по области варира от 25.5 до 76.7 на 10 000 души, като най-висока е в областите, в чиито центрове има медицински университети и университетски болници - Плевен (76.7 на 10 000 души от населението), София (столица) (56.9) и Пловдив (56.3). Най-нисък е показателят за областите Кърджали (25.5 на 10 000 души от населението), Разград (29.0), Ямбол (29.3) и Добрич (30.1).

Осигуреността с лекари по дентална медицина е 16.1 на 10 000 души от населението, а с общопрактикуващи лекари - 6.2 на 10 000 души от населението.

¹ Разпределението на лекарите по специалности се отнася до практикуваната специалност. Включени са и лекарите, работещи в практики за специализирана медицинска помощ. Не са разпределени лекарите, които практикуват по повече от една специалност.

Методологични бележки

Статистическото изследване на лечебните и здравните заведения осигурява информация за здравната мрежа по видове лечебни и здравни заведения и териториалното им разпределение, както и за медицинския персонал по специалности и категории. Провежда се в изпълнение на Регламент (ЕС) 2023/2294 на Комисията по отношение на статистиката за заведенията за здравно обслужване, човешките ресурси в областта на здравното обслужване и използването на здравното обслужване, при стриктно спазване на заложените в нормативния документ дефиниции.

Данните от изследването се отнасят към 31.12. на съответната година.

Легловият фонд включва броя на действително разкритите и временно закритите за срок по-малък от шест месеца легла, но не включва временно разкритите легла.

При анализ на данните за здравната мрежа трябва да се има предвид, че броят на заведенията и легловият фонд се променят не само в резултат на разкриване и закриване на заведения, но и поради промени, свързани с преобразуване на заведенията от един вид в друг или обединяване на заведения.

При анализиране на данните за осигуреност на населението с медицинска помощ по области трябва да се имат предвид специфичните особености на медицинското обслужване. Лечебните заведения не са свързани пряко само с обслужването на населението на едно населено място или община и достъпът до медицинска помощ е свободен. Голяма част от заведенията обслужват населението на една област или група общини, а специализираните заведения обслужват населението на няколко области. Заведенията с национален обхват, независимо от тяхното местонамиране, обслужват населението на цялата страна.

В броя на медицинския персонал (физически лица) се включват практикуващите в лечебните и здравните заведения, независимо от ведомствената им подчиненост. Не са включени данни за работещите извън страната медицински специалисти и за тези, които не работят непосредствено в лечебните заведения - например във фармацевтичната промишленост.

При териториалното разпределение на медицинския персонал е приложено следното: медицинските специалисти, които работят в практики по договор с НЗОК, обслужващи повече от една област, респ. община, са включени в общия брой на медицинските специалисти за страната (областта), но не са разпределени по области (общини).

Лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ и здравни заведения в област Варна към 31.12.2023 година

Разпределението на лекарите по специалности е в съответствие с Наредба № 1 от 22 януари 2015 г. на Министерството на здравеопазването (изм. и доп., ДВ, бр. 51 от 13 юни 2023 г.) и се отнася до практикуваната специалност. Лекарите, работещи в практики за специализирана медицинска помощ по договор с НЗОК, са разпределени по специалността, по която практикуват. В случай че работят по повече от една специалност, са включени в общия брой на лекарите, но не са разпределени по специалности.

Показателите за осигуреност на населението с болнични легла и с медицински специалисти са изчислени с броя на населението в края на годината.

Оценката за населението към 31.12.2022 г. отразява промените в броя и структурите на населението регистрирани при Преброяване 2021. В тази връзка е налице прекъсване в динамичния ред за всички коефициенти за 2022 година.

Повече информация и данни от изследването „Лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ и здравни заведения“ са достъпни в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=58) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Здравеопазване“.